32003E0319

WSPÓLNE STANOWISKO RADY 2003/319/WPZiB
z dnia 8 maja 2003 r.
dotyczące wspierania przez Unię Europejską wykonania porozumienia rozjemczego z Lusaki i procesu pokojowego w Demokratycznej Republice Konga i uchylające wspólne stanowisko 2002/203/WPZiB

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 15,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Unia Europejska uważa, że trwały pokój w DRK można osiągnąć przez wynegocjowanie sprawiedliwego pokoju dla wszystkich stron, poszanowanie terytorialnej integralności i narodowej suwerenności DRK i przestrzeganie zasad demokracji i praw człowieka we wszystkich państwach regionu, a także przestrzeganie zasad dobrosąsiedzkich stosunków i nieingerencji w sprawy wewnętrzne, przy uwzględnieniu interesów bezpieczeństwa DRK i krajów z nią sąsiadujących.

(2) Porozumienie rozjemcze z Lusaki zostało podpisane dnia 10 lipca 1999 r. przez DRK, Angolę, Namibię, Ruandę, Ugandę, Zimbabwe oraz później przez „Mouvement pour la Liberation du Congo" oraz „Rassemblement Congolais pour la Democratie". Następnie porozumienie z Pretorii między DRK a Rwandą zostało podpisane dnia 30 lipca 2002 r., porozumienie z Luandy między DRK a Ugandą zostało podpisane dnia 6 września 2002 r. oraz porozumienia z Pretorii, w kontekście dialogu międzykongijskiego, zostały podpisane odpowiednio dnia 17 grudnia 2002 r. i dnia 6 marca 2003 r.

(3) Dnia 15 grudnia 2001 r. Rada Europejska w Laeken ponownie potwierdziła swoje pełne poparcie dla porozumienia rozjemczego z Lusaki.

(4) Rada Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjęła rezolucje 1234 (1999), 1258 (1999), 1291 (2000), 1304 (2000), 1332 (2000), 1341 (2001), 1355 (2001), 1376 (2001), 1399 (2002), 1417 (2002), 1445 (2002), 1457 (2003) oraz 1468 (2003).

(5) Wspólne stanowisko Rady 2002/203/WPZiB z dnia 11 marca 2002 r. dotyczące wspierania przez Unię Europejską wykonania porozumienia rozjemczego z Lusaki i procesu pokojowego w Demokratycznej Republice Konga [1] powinno zostać uchylone,

PRZYJMUJE NINIEJSZE WSPÓLNE STANOWISKO:

Artykuł 1

Celem niniejszego wspólnego stanowiska jest wspieranie wykonania porozumienia rozjemczego z Lusaki i różnych porozumień pokojowych, zarówno wewnętrznych jak i międzynarodowych, osiągniętych w 2002 r. oraz dnia 6 marca 2003 r., oraz stosownych rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych, oraz ogólnie procesu pokojowego rozpoczętego w DRK.

Artykuł 2

Unia Europejska wesprze działanie podjęte przez Organizację Narodów Zjednoczonych i Organizację Jedności Afrykańskiej na rzecz wykonania porozumienia rozjemczego z Lusaki, porozumienia z Pretorii (lipiec 2002), porozumienia z Luandy (wrzesień 2002), oraz porozumień z Pretorii w kontekście dialogu międzykongijskiego (odpowiednio grudzień 2002 i marzec 2003), jak również stosownych rezolucji Rady Bezpieczeństwa, i będzie ściśle współpracować z tymi organizacjami i innymi właściwymi członkami społeczności międzynarodowej w wykonywaniu niniejszego wspólnego stanowiska.

Artykuł 3

Unia Europejska będzie nadal pracować na rzecz ścisłego przestrzegania rozejmu między sygnatariuszami porozumienia z Lusaki i w tym celu będzie nadal udzielać poparcia Misji Organizacji Narodów Zjednoczonych w Demokratycznej Republice Konga (MONUC) i Wspólnej Komisji Wojskowej (JMC). Powołując się na to, UE zarządziła wycofanie oddziałów zagranicznych z DRK w następstwie porozumień z Pretorii (lipiec 2002) i Luandy (wrzesień 2002), UE wezwie do całkowitego wycofania wszystkich oddziałów zagranicznych z DRK zgodnie z porozumieniem z Lusaki, porozumieniami z Pretorii i Luandy oraz z decyzjami podjętymi na tej podstawie, oraz ze stosownymi rezolucjami Rady Bezpieczeństwa, pod kontrolą, gdzie właściwe, MONUC.

[1] Dz.U. L 68 z 12.3.2003, str. 1.

Artykuł 4

UE uważa, że porozumienia pokojowe między DRK a Ruandą (lipiec 2002) oraz między DRK a Ugandą (wrzesień 2002) stanowią duży krok w kierunku normalizacji stosunków między sygnatariuszami i przywrócenia trwałego pokoju w Regionie Wielkich Jezior. UE uważa, że pełne wykonanie tych porozumień jest absolutnie niezbędne i powinno zostać wykonane w taki sam konstruktywny sposób, jak ten, który doprowadził do zawarcia porozumień ogólnych i będzie wzywać wszystkie strony do powstrzymania się od wspierania lokalnych grup przeciwnych tym porozumieniom.

Artykuł 5

Unia Europejska będzie podejmować wysiłki na rzecz szybkiego wdrożenia procesu rozbrojenia, demobilizacji, repatriacji, reintegracji i przesiedlania (DDRRR) kombatantów zbrojnych ugrupowań, mając na uwadze rozróżnienie, jakiego należy dokonać między zagranicznymi i kongijskimi grupami, jak przewidziano na mocy porozumień z Lusaki i Pretorii, i które jest niezbędnym elementem przywrócenia pokoju w regionie. UE będzie przypominać, że proces ten musi przebiegać dobrowolnie na drodze współpracy wszystkich sygnatariuszy porozumienia z Lusaki, wspieranej skoordynowanym działaniem społeczności międzynarodowej. UE będzie wspierać działania MONUC, mechanizm kontrolny trzeciej strony, oraz JMC, jak przewidziano w stosownych rezolucjach Rady Bezpieczeństwa, w porozumieniu z Lusaki oraz w porozumieniu z Pretorii (lipiec 2002 r.). UE zaproponuje dalsze wsparcie procesu rozbrojenia, demobilizacji, repatriacji, reintegracji i przesiedlania odpowiednimi środkami, w szczególności poprzez wspieranie programu wielostronnej demobilizacji i reintegracji (MDRP) Regionu Wielkich Jezior.

UE będzie wspierać kroki podjęte przez rząd DRK mające na celu współpracę z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla Rwandy i będzie wzywać do kontynuowania tej współpracy.

Artykuł 6

UE potwierdza, że będzie wspierać globalne i całościowe porozumienie na rzecz przekształceń w DRK, podpisane w Pretorii dnia 17 grudnia 2002 r., jak również porozumienie z Pretorii z dnia 6 marca 2003 r. w sprawie ukonstytuowania przekształceń oraz memorandum w sprawie bezpieczeństwa i wojska, w kontekście dialogu międzykongijskiego. UE będzie wzywać strony sygnatariuszy do wykonywania w dobrej wierze postanowień tych porozumień oraz do wspólnej pracy na rzecz tworzenia przejściowego, obejmującego wszystkich narodowego rządu odpowiedzialnego za przewodzenie DRK do czasu pierwszych demokratycznych wyborów, mając na względzie szybkie, pełne przywrócenie demokracji przedstawicielskiej będącej zasadniczą gwarancją trwałego i sprawiedliwego rozwoju kraju. UE będzie gotowa do wspierania wykonywania tych porozumień. UE udzieli swojego pełnego poparcia specjalnemu wysłannikowi Sekretarza Generalnego ONZ ds. dialogu międzykongijskiego. UE ponownie potwierdza swoją wolę do wspierania przekształceń, gdy tylko zostaną powołane jej instytucje, projektów mających na celu w szczególności promocję pomocy dla społeczeństwa, wzmacniania struktur państwowych, gospodarczej odbudowy kraju oraz projektów DDRRR. W tym kontekście UE podkreśli znaczenie przestrzegania porozumień między DRK a międzynarodowymi instytucjami finansowymi, w szczególności porozumienia dotyczącego zmniejszania ubóstwa i ułatwiania wzrostu gospodarczego (PRGF) między rządem DRK a Międzynarodowym Funduszem Walutowym.

Artykuł 7

UE będzie wzywać do natychmiastowego wstrzymania konfliktu zbrojnego i przemocy we wszystkich częściach DRK. UE potępia w najostrzejszych słowach okrucieństwa ostatnio dokonywane na wschodzie kraju, szczególnie w regionie Ituri. Odpowiedzialni za nie muszą zostać ukarani. UE przypomina, że Statut Rzymski Międzynarodowego Trybunału Karnego stosuje się do wszystkich aktów ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości i zbrodni wojennych popełnionych na terytorium DRK po wejściu statutu w życie (1 lipca 2002 r.). UE będzie wzywać do całkowitego wycofania oddziałów zagranicznych z regionu Ituri, jak również do wzmożenia DDRRR, pełnego wykonania mandatu MONUC oraz do wysiłków na rzecz budowania pokoju, które są kluczowe w osiągnięciu odpowiedniego stopnia stabilności w Ituri i Kivus. UE będzie wzywać wszystkie grupy w regionie Ituri do zakończenia tamtejszego konfliktu oraz wszystkie strony do pełnej współpracy w celu powołania Komisji ds. Pacyfikacji Ituri (IPC). UE będzie również wzywać do integracji z IPC tych grup w regionie, które jeszcze nie udzieliły jej poparcia. UE wierzy, że osiągnięcie porozumienia przez IPC jest bardziej prawdopodobne pod neutralnym przewodnictwem i wraz z całkowitym wycofaniem oddziałów zagranicznych w tle. UE wezwie Rządy DRK, Ruandy i Ugandy do wykorzystania swoich wpływów do zakończenia napięć i pracy na rzecz zapewnienia zaistnienia takich warunków w regionie Ituri, które umożliwią pomyślne wykonanie porozumienia z Luandy (wrzesień 2002). UE uwzględnia ostatnie zmiany w porozumieniu z Luandy dokonane w tym celu w Dar es Salaam w lutym 2003 r. oraz, zgodnie z rezolucją RB ONZ 1468 (2003), wezwie rząd Ugandy do wypełnienia jego zobowiązania do wycofania swoich oddziałów bez dalszej zwłoki.

Artykuł 8

UE potępia nielegalną eksploatację zasobów naturalnych, która stanowi jedną z przyczyn i konsekwencji czterech lat wojny, jak również czynnik, który napędza przedłużający się konflikt, zgodnie z ostatnim raportem zespołu ekspertów ONZ w sprawie nielegalnej eksploatacji zasobów naturalnych i innych form bogactwa DRK. UE wzywa wszystkie kraje do wyciągnięcia właściwych wniosków ze spostrzeżeń zespołu i wzywa wszystkie zainteresowane kraje do podjęcia niezbędnych środków. UE wspiera działania uzgodnione w rezolucji RB ONZ 1457 (2003), które powinny pomóc w udaremnieniu takiej eksploatacji. UE jest gotowa do współpracy z zespołem w wypełnianiu jego nowego mandatu.

Artykuł 9

UE zapewni, mając na uwadze warunki określone w art. 6, właściwy poziom pomocy humanitarnej dla DRK i będzie udzielać poparcia rządowi tymczasowemu w odbudowie i rozwoju kraju, zapewniając, że takie poparcie przynosi korzyść wszystkim Kongijczykom i wszystkim regionom DRK, i że dynamicznie i proaktywnie przyczynia się do procesu pokojowego przez promocję odbudowy państwa kongijskiego, dobrych rządów, poprawę sytuacji ekonomicznej i przestrzeganie praw człowieka. Rada odnotowuje zamiar Komisji do kontynuacji jej wysiłków w dążeniu do osiągnięcia powyższych celów.

Artykuł 10

UE będzie, we współpracy z krajami regionu zaangażowanymi w kryzys kongijski, uwzględniać wysiłki tych ostatnich mające na celu wykonanie rozejmu i porozumień pokojowych oraz rezolucji RB ONZ określonych w art. 2.

Artykuł 11

UE będzie nadal wspierać proces pokojowy w Burundi na bazie porozumienia z Arusha, którego powodzenie wiąże się z rozwiązaniem kryzysu kongijskiego i który sam mógłby służyć promocji pokoju i stabilności w Regionie Wielkich Jezior. UE będzie wspierać zorganizowanie międzynarodowej konferencji w sprawie pokoju, bezpieczeństwa, demokracji i rozwoju w Regionie Wielkich Jezior z chwilą, gdy postęp w procesach pokojowych w Lusace i Arusha na to pozwoli i zainteresowane kraje tak postanowią.

Artykuł 12

UE zastrzega sobie prawo do zmiany lub zaprzestania wszelkich działań wspierających wykonanie porozumienia rozjemczego z Lusaki i kolejnych porozumień, jeżeli strony nie przestrzegają ich postanowień.

Artykuł 13

Wspólne stanowisko 2002/203/WPZiB traci moc.

Artykuł 14

Wykonanie niniejszego wspólnego stanowiska będzie regularnie kontrolowane szczególnie w celu uwzględnienia rozwoju procesu pokojowego w DRK.

Artykuł 15

Niniejsze wspólne stanowisko staje się skuteczne od daty jego przyjęcia. Zostaje ono przejrzane w świetle rozwoju sytuacji w regionie. W każdym przypadku nowa decyzja zostaje podjęta przed dniem 8 maja 2004 r.

Artykuł 16

Niniejsze wspólne stanowisko zostaje opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli, dnia 8 maja 2003 r.

W imieniu Rady

M. CHRISOCHOÏDIS

Przewodniczący